TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Vận hành an toàn công trình thủy lợi Cửa Đạt trong mùa mưa, bão

21:43 10/08/2025

Công trình thủy lợi (CTTL) Cửa Đạt nằm trên địa phận xã Thường Xuân là một dự án lớn khai thác tổng hợp nguồn nước sông Chu để phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Thanh Hóa. Để công trình an toàn, phát huy tốt hiệu quả phục vụ sản xuất, dân sinh trong mùa mưa, bão, tỉnh đã thực hiện công tác chuẩn bị phòng, chống lụt, bão, giảm nhẹ thiên tai theo phương châm “4 tại chỗ”.

Hồ cửa Đạt

Cho đến thời điểm này, hồ Cửa Đạt là hồ thủy lợi lớn thứ hai toàn quốc (sau hồ Dầu Tiếng). Hồ chứa có diện tích lưu vực 5.938km2, trong đó thuộc địa phận Thanh Hóa 593km2. Dung tích toàn bộ hồ chứa là 1,45 tỷ m3 nước.

Hồ Cửa Đạt có lưu vực rộng lớn, nhất là vào mùa mưa, bão, nguồn nước chủ yếu từ miền núi nước bạn Lào và 2 tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An đổ về kết hợp với lòng sông dốc nên nước lũ đổ về rất nhanh.

Để công trình an toàn, phát huy tốt hiệu quả phục vụ sản xuất, dân sinh trong mùa mưa, bão, ban đã thực hiện công tác chuẩn bị phòng, chống lụt, bão, giảm nhẹ thiên tai theo phương châm “4 tại chỗ”. Ban Chỉ huy PCTT, TKCN hệ thống thủy lợi Cửa Đạt đã phân công trách nhiệm cụ thể cho từng thành viên, thường xuyên tuần tra, theo dõi diễn biến công trình để phát hiện sự cố và có biện pháp duy tu, bảo dưỡng, sửa chữa kịp thời những hư hỏng.

Phối hợp với đơn vị chức năng và địa phương theo dõi, quan trắc thủy văn lưu vực Cửa Đạt, tính toán phương án điều tiết và vận hành hợp lý. Rà soát, kiểm tra và sửa chữa, bảo dưỡng các thiết bị, máy móc bảo đảm công trình an toàn vận hành. Ban chỉ huy PCTT, TKCN hệ thống thủy lợi Cửa Đạt đã đặt ra một số tình huống xấu có thể xảy ra trong mưa, bão đối với các hạng mục.

Tại mỗi hạng mục công trình, đã được chuẩn bị đủ vật tư dự trữ, phương tiện, nhân lực... để huy động theo phương án “4 tại chỗ”. Tại đập chính, hạ lưu đập chính và tràn xả lũ đã được chuẩn bị hàng ngàn bao tải, 13.000m3 đá hộc, có phương án cụ thể về nhân lực, phương tiện, chủ động xử lý sự cố.

Hồ cửa Đạt xả lũ (Ảnh: Thanh Tùng).

Theo tính toán của các đơn vị tư vấn, mực nước hồ Cửa Đạt đến cao trình +105m (báo động I), +110,5m (báo động II), +115m (báo động III), báo động cấp đặc biệt khi mực nước hồ đạt trên +115m. Ban Chỉ huy PCTT, TKCN&PTDS tỉnh đã triển khai phương án bảo đảm an toàn CTTL Cửa Đạt, phương án phòng, chống lũ vùng hạ du. Xác định, dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt; đề ra phương án cụ thể bảo vệ, phòng tránh, giảm nhẹ thiệt hại cho các khu dân cư, cơ sở kinh tế, an ninh, quốc phòng; xây dựng phương án sơ tán nhanh

chóng, triệt để dân cư trong vùng đến nơi an toàn.

Ban đã tổ chức thường trực theo dõi chặt chẽ diễn biến mưa lũ, quyết định phương án điều tiết, ban hành lệnh vận hành hồ theo quy định. Chỉ đạo thực hiện các biện pháp ứng phó với lũ và xử lý các tình huống ảnh hưởng đến an toàn dân cư vùng hạ du.

Hiện nay, các xã vùng hạ du đã bổ sung phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hồ chứa nước Cửa Đạt để chủ động xử lý khi sự cố xảy ra.

Ngày 7/2/2017 Thủ tướng Chính phủ ký Quyết định số 166/QĐ-TTg đưa CTTL Cửa Đạt vào danh mục công trình quan trọng liên quan đến an ninh quốc gia (đã được thay thế tại Quyết định số 1502/QĐ-TTg ngày 24/12/2024); Quyết định số 124/QĐ-TTg ngày 24/1/2019 ban hành danh mục đập, hồ chứa thủy lợi Cửa Đạt thuộc loại đập, hồ chứa nước quan trọng đặc biệt.

Khánh An